

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot pensioenregeling voor de weduwen en weezen van vóór 1 Januari 1916 overleden, gepensioneerde of op wachtgeld gestelde onderwijzers.

(71)

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp heet aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen.

Eenige leden waren van oordeel, dat door de voorgestelde regeling een ongerechtvaardigde greep in de schatkist wordt gedaan ten behoeve van een bepaalde groep burgers met uitsluiting van anderen, tegenover wie daardoor de billijkheid wordt uit het oog verloren. Deze leden zagen geen reden, waarom de weduwen van vóór het in werking treden van de Weduwenwet voor de onderwijzers 1905 overleden, gepensioneerde of op wachtgeld gestelde onderwijzers, moesten worden begunstigd, boven de weduwen van andere categorieën van ambtenaren, die op soortgelijke gronden daarop aanspraak konden maken. Zij vroegen, waarom dan niet ook geholpen worden de weduwen van leeraren bij het middelbaar onderwijs, de oude weduwen van vóór de Weduwenwet en de zeer talrijke weduwen en weezen van vóór 1913 overleden gemeenteambtenaren. In de Tweede Kamer heeft de Minister medegedeeld dat, wanneer niet herhaalde malen aandrang op de Regeering ware uitgeoefend om voor de thans voorgestelde categorie van weduwen eene bijzondere regeling te maken, dat ontwerp van de zijde van de Regeering niet zou zijn voorgesteld. De Minister heeft hieraan echter toegevoegd, dat men uit de indiening van dit ontwerp niet moet afleiden een bereidwilligheid om verder op dezen weg te gaan. Deze conclusie achtten de hier aan het woord zijnde leden onjuist. Zij waren van oordeel, dat, waar de Regeering voorstelt een bepaalde categorie van weduwen te helpen uit billijkheidsoverwegingen, — zij het dan ook na herhaaldelijk uitgeoefenden aandrang uit de Volksvertegenwoordiging — op denzelfden grond ook andere weduwen moesten geholpen worden, die in soortgelijke omstandigheden verkeerden.

Nu heeft de Regeering de kosten, die met deze voorziening gemoeid zullen zijn, geraamd op ruim 2 miljoen gulden, van welke som 1 miljoen gulden zal gevonden worden uit het Pensioenfonds. In de eerste plaats werd betwijfeld, of de raming wel juist is. Het der Eerste Kamer Mr. VAN DER HOEVEN kwam in zijn rede, in deze Kamer gehouden op 1 Maart 1916, tot de conclusie, dat het bedrag van ruim twee miljoen gulden nog aanmerkelijk zou moeten worden verhoogd. Maar ook betwijfelde men of het wel juist was, 1 miljoen gulden van het benodigde bedrag te nemen uit het Pensioenfonds. Men voelde wel iets voor de bezwaren, die geopperd worden tegen een gebruik maken van het Pensioenfonds voor uitgaven, waarvoor dit fonds niet is ingesteld. De bijdragen van de weduwen zelve zijn zóó klein, dat zij slechts van geringen invloed zullen zijn op het totaal der benodigde gelden, die door deze regeling zullen noodig zijn.

Voorts werd de aandacht gevestigd op de vraag van den heer BEUMER in de andere Kamer, of de Regeering van meening is, dat de door haar aangevoerde billijkheidsgronden meebrengen, dat cumulatie van pensioenen plaats zal hebben, ingeval weduwen, die onder de voorgestelde bepalingen vallen, reeds pensioen zouden genieten krachtens een gemeentelijke verordening. Deze leden waren het met dien spreker eens, dat het onbillijk zou zijn, indien tengevolge van deze wet sommige

personen een dubbel pensioen zouden krijgen, terwijl — gelijk hiervoren is aangevoerd — anderen, die in soortgelijke omstandigheden verkeerden, in het geheel niets ontvangen.

De Minister heeft op die vraag geantwoord, dat hij cumulatie in dergelijke gevallen niet wenschelijk acht, maar dat hij niet wist of dergelijke cumulatie zich zou voordoen, aangezien hij niet in de gelegenheid was geweest naar die mogelijkheid een onderzoek in te stellen, omdat de vraag in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer niet voorkwam.

In dit verband herinnerde men er aan, dat ook de heer VAN DER HOEVEN in zijn bovenvermelde rede reeds ten vorigen jare op deze consequenties van de voorgestelde regeling gewezen heeft. Men meende dan ook, dat het aanbeveling zou hebben verdiend, wanneer bij de indiening van dit wetsontwerp, met deze in de Eerste Kamer gevoerde beschouwingen rekening ware gehouden. Men vroeg alsnog te mogen vernemen, hoe groot het aantal weduwen is, die reeds pensioen genieten en dus thans een dubbel pensioen zouden ontvangen.

Vele andere leden waren echter van oordeel, dat inderdaad billijkheidsoverwegingen er voor pleiten, aan de weduwen der in het voorstel bedoelde onderwijzers, waarvan de groote meerderheid zeker niet in staat zijn geweest van hun traktement voldoende uit te sparen, alsnog recht op pensioen te verleen. Zij waren daarom gaarne bereid, met de voorgestelde regeling mede te gaan.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 18den Mei 1917.

DRUCKER.

STORK.

d'AUMALE VAN HARDENBROEK.

LAAN.

WESTERDIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. Wijziging van de Militiewet (367);
- 2°. Wijziging der wet van 12 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 104) tot regeling van:
 - 1°. de bevordering en het ontslag van de officieren der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve;
 - 2°. de pensionneering van officieren, onderofficieren en minderen der Koninklijke Nederlandsche Marine-Reserve en van hunne weduwen en kinderen (383);
- 3°. Wijziging der wet betreffende bijzondere maatregelen met betrekking tot de lichte 1918 (411);
- 4°. Langer in dienst houden van ingelijfd bij de militie (416);
- 5°. Langer in dienst houden van dienstplichtigen bij de landweer (417);

Eindverslagen der C. v R. over de wetsontw. nos. 418, 429, 348, 349, 363, 402, 405, 407, 421, 422, 423, 430, 437 en 370.

6°. Verlenging van den duur van den dienstplicht bij den landstorm (418);

7°. Nadere wijziging der wet van 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109), tot regeling der pensioenen van de mindere geëmployeerden enz., op daggeld werkzaam bij de inrichtingen van 's Rijks zee- en landmacht, en wijziging der wetten van 31 December 1913 (*Staatsblad* n°. 461) en 21 December 1914 (*Staatsblad* n°. 580), tot afwijking van de bepalingen der wet van 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109) (429).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Aldus vastgesteld den 18den Mei 1917.

VAN BASTEN BATENBURG.
VAN HOLTHE TOT ECHTEN.
DE VOS VAN STEENWILK.
BERGSMA.
STAAL.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS over de ontwerpen van wet tot:

- 1°. wijziging en aanvulling van de wet tot vaststelling van een tarief van geregtskosten in strafzaken, waarvan de militaire regter kennis neemt (348);
- 2°. wijziging der wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 66) tot vaststelling van de tarieven van geregtskosten in strafzaken, waarvan de gewone regter kennis neemt; gewijzigd door de wetten van: 28 Juni 1876 (*Staatsblad* n°. 141); 28 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 131); 15 April 1896 (*Staatsblad* n°. 70); 20 April 1901 (*Staatsblad* n°. 94); 9 Juli 1906 (*Staatsblad* n°. 197); 7 December 1908 (*Staatsblad* n°. 361); 31 December 1909 (*Staatsblad* n°. 430) en 5 Juli 1910 (*Staatsblad* n°. 182) (349);
- 3°. het stellen van waarborgen dat buitenlandsche verzekeraars de hun bij de Successiewet opgelegde verplichtingen zullen nakomen (363);
- 4°. wijziging der Zegelwet 1917 (402);
- 5°. naturalisatie van J. L. HANGARD en A. H. BENS-MANN (405);
- 6°. aanvulling van de Wet tot aanwijzing der middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1917. (407);
- 7°. verhooging van het eerste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1915 (421);
- 8°. verhooging van het eerste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1916 (422);
- 9°. nadere voorziening ten aanzien van de taak der Algemeene Rekenkamer (423);

Handelingen der Staten-Generaal. — 1916—1917. — I.

10°. aanvulling en verhooging van het IVde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1917 (430);

11°. wijziging der Schepenvorderingswet 1917 (437).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Aldus vastgesteld den 18den Mei 1917.

DRUCKER.
STORK.
D'AUMALE VAN HARDENBROEK.
LAAN.
WESTERDIJK.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging en verhooging van het VIIIste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1917 (Buitengewoon krediet). (370)

Vele leden drongen op meer zuinigheid bij de legèruitgaven aan en meenden, dat vele uitgaven konden worden nagelaten zonder schade aan onze weerbaarheid te doen.

Het had de aandacht getrokken, dat niettegenstaande de benzinenood verschillende bedrijven deed stop zetten, nog steeds de militaire automobielen op eene ruime schaal in dienst werden gehouden, terwijl daarvoor niet altijd eene bepaalde noodzakelijkheid bestond. Dit werkte in hooge mate ontstemmend en men vroeg, of niet de voor de militairen benodigde goederen op goedkoopere wijze konden worden vervoerd. Om een speciaal geval te noemen, wees men er op, dat dagelijks 2 à 3 malen de wegenbedervende vrachtauto van het station Stavoren naar het kamp te Rijs op en neer reed, enorme kosten en groot benzineverbruik veroorzakende, terwijl toch een goede waterweg het station Stavoren met het bovengenoemde kamp verbond. Waarom werd niet van dien veel goedkoopere waterweg gebruik gemaakt?

Men hoopte, dat de Minister aan het doen van dergelijke nuttelooze uitgaven een eind zoude maken.

Vastgesteld den 18den Mei 1917.

VAN BASTEN BATENBURG.
VAN HOLTHE TOT ECHTEN.
DE VOS VAN STEENWILK.
BERGSMA.
STAAL.